

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka



Praszka 2024



Zamawiający:

Gmina Praszka
ul. Plac Grunwaldzki 13
46-320 Praszka

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo



Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny
Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Martyna Ciska – Analityk

Spis treści

1. Metodologia.....	4
2. Delimitacja obszaru zdegradowanego	8
2.1 Sfera społeczna	9
2.2 Sfera gospodarcza.....	27
2.3 Sfera środowiskowa	29
2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	31
2.5 Sfera techniczna	34
2.6 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	38
2.7 Potencjał i bariery obszaru zdegradowanego.....	44
3. Obszar rewitalizacji.....	46
Załączniki	48
Spis tabel i rysunków.....	49

1. Metodologia

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278) „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Stan kryzysowy występuje w przypadku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym można wyznaczyć jako obszar zdegradowany. Następnie obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako

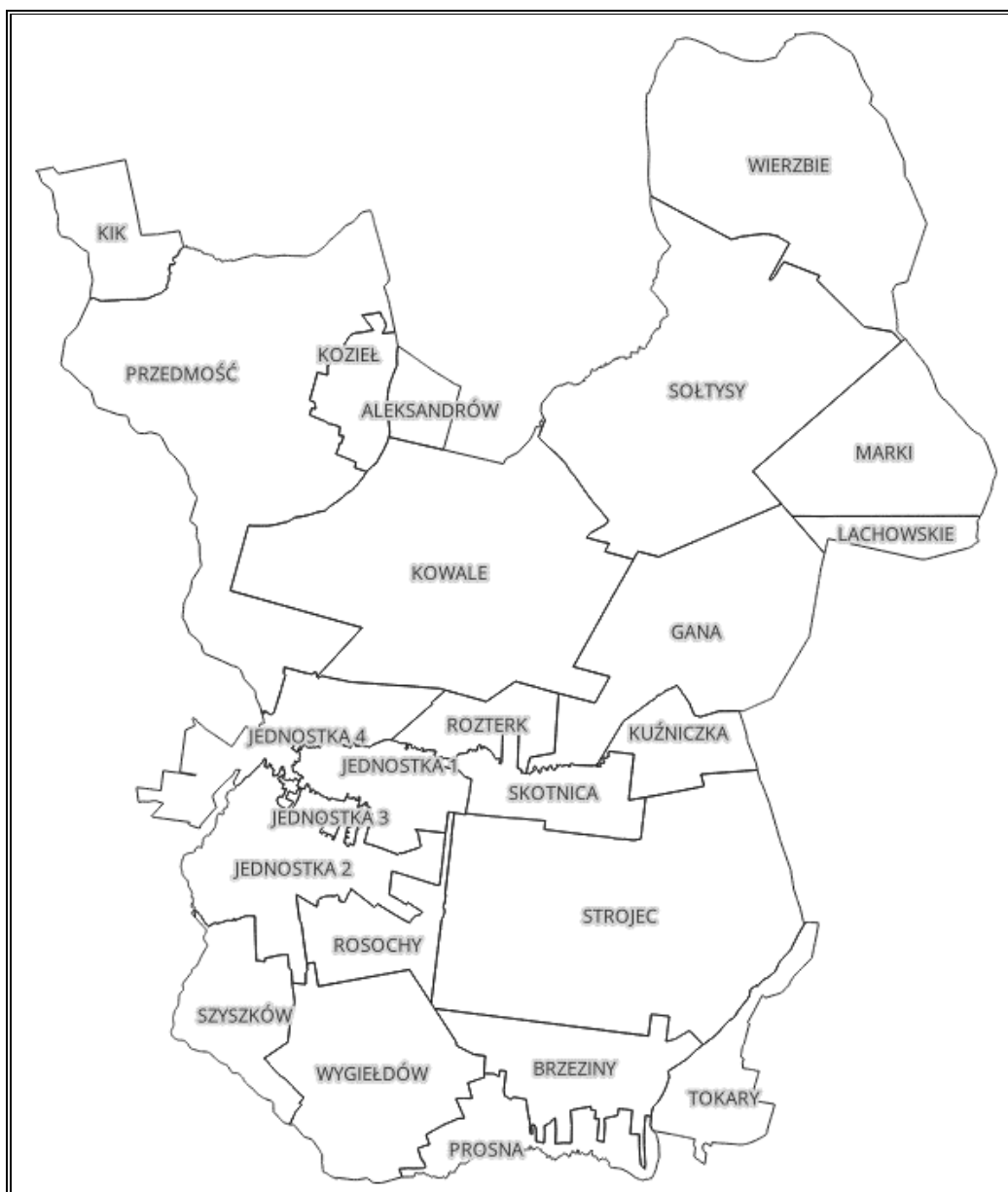
Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka

obszar rewitalizacji. Obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Początkiem procesu rewitalizacji Gminy Praszka jest przeprowadzenie diagnozy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W celu przestrzennego zobrazowania wyników analizy, Gminę Praszka podzielono na: miejscowości (na obszarze wiejskim) oraz jednostki (na obszarze miejskim).

Rysunek 1. Podział miasta i gminy Praszka na jednostki osadnicze



Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli zamieszczono wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład ustalonych jednostek osadniczych.

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek osadniczych

Obszar wiejski gminy Praszka	
Nazwa jednostki osadniczej	Miejscowości wchodzące w skład jednostki osadniczej
Aleksandrów	Aleksandrów
Brzeziny	Brzeziny
Gana	Gana
Kik	Kik
Kowale	Kowale
Kozieł	Kozieł
Kuźniczka	Kuźniczka
Lachowskie	Lachowskie
Marki	Marki
Prosna	Prosna
Przedmość	Przedmość
Rosochy	Rosochy
Rozterk	Rozterk
Skotnica	Skotnica
Sołtysy	Sołtysy
Strojec	Strojec
Szyszków	Szyszków
Tokary	Tokary
Wierzbie	Wierzbie
Wygielców	Wygielców
Miasto Praszka	
Nazwa jednostki osadniczej	Ulice wchodzące w skład jednostki osadniczej
Jednostka nr 1	3 Maja, Chopina, Kilińskiego, Listopadowa, Pod Rozterkiem, Powstańców Śląskich, Bolesława Prusa, Sienkiewicza, Styczniowa, Warszawska
Jednostka nr 2	Aleja Ks. Kardynała St. Wyszyńskiego, Astrów, Bratków, Chabrów, Chłopska, Fabryczna, Gabrieli Zapolskiej, Konopnickiej, Kościuszki, Kosmonautów, Las, Marii Curie-Skłodowskiej, Maków, Obrońców Pokoju, Orzeszkowej, Piławy, Pod Rosochami, Tulipanów, Żeromskiego
Jednostka nr 3	Mickiewicza, Marii Dąbrowskiej, Kolorowa, Kołłątaja, Małachowskiego, Zofii Nałkowskiej, Niemcewicz, Rolnicza, Staszica
Jednostka nr 4	Boczna, Byczyńska, Cmentarna, Gorzkowska, Kaliska, Kościelna, Kopernika, Krótka, Parafialna, Józefa Piłsudskiego, Plac Grunwaldzki, Pod Kowalami, Senatorska, Sportowa, Szosa Gdańska, Słoneczna, Słowackiego, Wodna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Praszce

Dla wydzielonych jednostek osadniczych pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miejskiego w Praszce oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Praszce, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie i Komisariatu Policji w Praszce.

Analizę występowania negatywnych zjawisk zachodzących na obszarze gminy Praszka przeprowadzono w pięciu sferach, tj.: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Do każdej ze sfer zakwalifikowano następujące wskaźniki wyznaczone z uzyskanych danych.

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga
Sfera społeczna		
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	7
	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat)	1
Bezrobocie	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	1
Długotrwałe bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	5
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem na danym obszarze	1
Niepełnosprawność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze	1
Niski poziom kapitału społecznego	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	1
Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na danym obszarze	4
Zagrożenie przestępczością	Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 100 mieszkańców	7
Sfera gospodarcza		
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	1
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	1
Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	1
Sfera środowiskowa		
Jakość środowiska naturalnego	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	1
Sfera techniczna		
Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami	1
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym	1

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga
przeznaczeniu mieszkaniowym		

Źródło: Opracowanie własne

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem wskaźników ilościowych i jakościowych, porównując wartości średnie, charakterystyczne dla poszczególnych jednostek osadniczych i zestawiając je z przeciętnymi wartościami dla Gminy Praszka – o występowaniu zjawiska kryzysowego decydowało, czy wartość wskaźnika dla jednostki osadniczej jest gorsza od średniej wartości dla całej Gminy.

Następnie dla każdej jednostki osadniczej określono i zsumowano ze sobą liczbę wskaźników o wartości przypisanej wagi, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego.

Zdecydowano, iż dla sfery społecznej wyższe wagi będą miały takie problemy, jak: zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa, długotrwałe bezrobocie, bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin oraz zagrożenie przestępczością. Problem starzenia się społeczeństwa powoduje brak zapewnienia w przyszłości, aktywnych na rynku pracy zasobów ludzkich. Długotrwałe bezrobocie natomiast powoduje szereg skutków, m.in. spadek poziomu życia jednostek, spadek konsumpcji, czy też wzrost kosztów społecznych oraz powoduje problemy w innych sferach. Brak poczucia bezpieczeństwa jeśli chodzi o funkcjonowanie rodzin jest niezwykle ważne w życiu społeczności. Brak poczucia bezpieczeństwa może wpłynąć negatywnie na jakość życia rodzin. Mieszkańcy będą obawiać się o swoje zdrowie i bezpieczeństwo, co może prowadzić do stresu, lęku i niepokoju.

Do obszaru zdegradowanego zaliczono jednostki osadnicze spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- na terenie jednostki osadniczej suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego, wynosi co najmniej 17,
- na terenie jednostki osadniczej suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego, wynosi co najmniej 1.

2. Delimitacja obszaru zdegradowanego

Dla poszczególnych jednostek osadniczych posłużono się takimi samymi kryteriami (wybrano te same wskaźniki). W tabelach prezentujących wskaźniki kolorem czerwonym oznaczono te jednostki osadnicze, dla których wartość wskaźnika jest gorsza od średniej dla gminy Praszka (występowanie stanu kryzysowego), natomiast zielonym, dla których wartość wskaźnika jest wyższa od średniej dla gminy Praszka (dobra sytuacja).

W poniższej tabeli przedstawiono główne parametry jednostek osadniczych, tj. powierzchni oraz liczby ludności, z wyczeniem udziału w powierzchni i populacji gminy Praszka.

Tabela 3. Powierzchnia jednostek osadniczych wraz z liczbą ludności

Nazwa jednostki osadniczej	Powierzchnia jednostki osadniczej [ha]	% udziału powierzchni gminy	Liczba ludności jednostki osadniczej [osoba]	% udziału ludności gminy
Obszar wiejski gminy Praszka	93,61	90,95%	5 816	44,56%
Aleksandrów	0,85	0,83%	59	0,45%
Brzeziny	3,11	3,02%	303	2,32%
Gana	6,48	6,30%	533	4,08%
Kik	1,88	1,83%	52	0,40%
Kowale	12,83	12,46%	1 032	7,91%
Kozieł	1,40	1,36%	27	0,21%
Kuźniczka	1,67	1,62%	48	0,37%
Lachowskie	3,50	3,40%	130	1,00%
Marki	1,90	1,85%	16	0,12%
Prosna	1,86	1,81%	110	0,84%
Przedmość	11,24	10,92%	649	4,97%
Rosochy	2,00	1,94%	242	1,85%
Rozterk	1,44	1,40%	279	2,14%
Skotnica	2,03	1,97%	194	1,49%
Sołtysy	10,87	10,56%	163	1,25%
Strojec	12,21	11,86%	986	7,55%
Szyszków	2,48	2,41%	270	2,07%
Tokary	1,98	1,92%	48	0,37%
Wierzbie	8,79	8,54%	560	4,29%
Wygięldów	5,09	4,95%	115	0,88%
Miasto Praszka	9,32	9,05%	7 237	55,44%
Jednostka 1	2,04	1,98%	1 010	7,74%
Jednostka 2	4,04	3,92%	3 294	25,23%
Jednostka 3	0,40	0,39%	1 556	11,92%
Jednostka 4	2,84	2,76%	1 377	10,55%
Gmina Praszka	102,93	100,00%	13 053	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Praszce

2.1 Sfera społeczna

Na terenie gminy osoby dotknięte problemami społecznymi objęte są wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Praszce. Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest w szczególności zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwiając im bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka, doprowadzenia do ich usamodzielnienia,

jak i ich integracji ze środowiskiem. W ramach pomocy społecznej zostało wydzielone stanowisko asystenta rodziny. W świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem jego pracy jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w opiece zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Jego praca powinna wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny – rodziców i dzieci, czemu będzie sprzyjało indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W sytuacji, gdy dojdzie, mimo wszystko, do czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, praca asystenta z rodziną musi być kontynuowana. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz z sądem¹.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Szczegóły dotyczące dodatku wykazane są na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej².

Opolska Karta Rodziny i Seniora stanowi narzędzie wsparcia rodzin, rodzin zastępczych, rodzinnych i instytucjonalnych domów dziecka, rodzin wychowujących dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością, opiekunów osób zależnych, a także osób starszych – mieszkańców województwa opolskiego. Została wprowadzona w celu budowania przyjaznego klimatu dla rodziny oraz udzielanie jej wsparcia poprzez wprowadzenie systemu zniżek oferowanych Posiadaczom Karty przez Partnerów Opolskiej Karty Rodziny i Seniora³.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu, przeznaczonym dla osób dorosłych, które mają trudności związane z prawidłowym funkcjonowaniem w samodzielnym życiu społecznym, rodzinnym i zawodowym. Uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Ganie mogą zostać osoby, które ukończyły 18 rok życia i zamieszkują teren powiatu oleskiego. Skierowanie do Środowiskowego Domu

¹ <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spoeczna/asystent-rodziny> (dostęp: 27.03.2024 r.)

² <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spoeczna/dodatek-mieszkaniowy> (dostęp: 27.03.2024 r.)

³ <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spoeczna/okris> (dostęp: 27.03.2024 r.)

Samopomocy w Ganie następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Praszce⁴.

Na terenie gminy Praszka funkcjonuje świetlica opiekuńczo-wychowawcza mieszcząca się w Ośrodku Pomocy Społecznej. Świetlica przeznaczona jest dla dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci zaniedbanych wychowawczo, pochodzących z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających problem z nauką bądź też pochodzących z rodzin z problemem uzależnień i przemocy. Do podstawowych celów świetlicy należy:

- wspieranie rodzin w sprawowaniu jej podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, w których rodzice wykorzystując własne środki i możliwości nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych i które wychowują się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju,
- zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami,
- zapewnienie optymalnych warunków rozwoju fizycznego, psychicznego i poznawczego oraz bezpieczeństwa dzieci,
- stwarzanie możliwości kształtowania zdrowego stylu życia,
- poprawa dobrostanu psychofizycznego dziecka.

W świetlicach prowadzone są następujące formy zajęć:

- zajęcia wychowawcze (gry i zabawy dydaktyczne, zabawy interakcyjne, gry i zabawy ruchowe, gry karciane, gry na xbox),
- systematyczna pomoc w odrabianiu zadań domowych oraz nadrabianiu zaległości szkolnych,
- zajęcia w grupach zainteresowań: plastyczne, kulinarne, sportowe.
- indywidualna praca z dzieckiem⁵.

Na terenie gminy Praszka funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2024 poz. 424). Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie gminy Praszka został powołany zarządzeniem nr Or.0050.118.2023 z dnia 31 października 2023 r. przez Burmistrza Praszki. Do pracy Zespołu Interdyscyplinarnego powołani zostali przedstawiciele instytucji i organizacji, które działają na terenie gminy Praszka, a w szczególności:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Praszce;

⁴ <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spoeczna/sds> (dostęp: 27.03.2024 r.)

⁵ <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spoeczna/swietlica-opiekunczo-wychowawcza> (dostęp: 27.03.2024 r.)

- Gminnej komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Komisariatu Policji w Praszce;
- Przedstawiciel Oświaty;
- Przedstawiciel Służby Zdrowia;
- Przedstawiciel organizacji pozarządowej;
- Kurator sądowy.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy, a w szczególności przez:

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach ustalenia pomocy w środowisku lokalnym,
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie⁶.

Osoby bezrobotne wspierane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie, który wprowadza różnego rodzaju formy wsparcia, wśród których można wyróżnić m.in.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, formy wspierające podnoszenie kwalifikacji, świadczenia pieniężne oraz refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

W sferze społecznej wykorzystano 9 wskaźników, które zakwalifikowane zostały do 8 obszarów problemowych. Ich wykaz zamieszczono w poniższej tabeli.

⁶ <http://www.ops-praszka.org/pomoc-spooleczna/zespol-interdyscyplinarny> (dostęp: 27.03.2024 r.)

Tabela 4. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery społecznej

Obszar	Nazwa wskaźnika
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat)
	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem
Bezrobocie	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze
Długotrwałe bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze
Niepełnosprawność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców
Ubóstwo	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców
Niski poziom kapitału społecznego	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Liczba Niebieskich Kart na 100 mieszkańców
Zagrożenie przestępczością	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W ramach demografii analizie poddano problem niekorzystnych zmian w strukturze demograficznej gminy tj. proces starzenia się społeczeństwa, polegający na spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym.

Największym udziałem ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Proсна, tj. 26,36%, natomiast najmniejszym jednostka Lachowskie, tj. 8,46%.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Aleksandrów, Kozieł, Lachowskie, Marki, Skotnica, Tokary, Wygiełdów, Jednostka 2, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika poniżej średniej dla gminy.

Tabela 5. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze

Nazwa jednostki osadniczej	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze
Obszar miasta i gminy Praszka	17,03%
Aleksandrów	13,56%
Brzeziny	17,16%
Gana	17,64%
Kik	21,15%
Kowale	22,09%
Kozieł	14,81%
Kuźniczka	18,75%
Lachowskie	8,46%
Marki	12,50%
Prosna	26,36%
Przedmość	18,95%
Rosochy	18,18%
Rozterk	23,30%
Skotnica	17,01%
Sołtysy	19,02%
Strojec	17,95%
Szyszków	18,89%
Tokary	16,67%
Wierzbie	17,50%
Wygiełdów	10,43%
Jednostka 1	18,61%
Jednostka 2	15,30%
Jednostka 3	14,78%
Jednostka 4	15,32%

Źródło: Opracowanie własne

Najmniejszym udziałem ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Prosna, tj. 18,18%, natomiast największym jednostka Kozieł, tj. 40,74%.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Aleksandrów, Kozieł, Lachowskie, Przedmość, Wygiełdów, Jednostka 2, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 6. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem

Nazwa jednostki osadniczej	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem
Obszar miasta i gminy Praszka	28,34%
Aleksandrów	28,81%
Brzeziny	26,40%
Gana	22,14%
Kik	23,08%
Kowale	23,55%
Kozieł	40,74%
Kuźniczka	25,00%
Lachowskie	31,54%
Marki	18,75%
Prosna	18,18%
Przedmość	35,13%
Rosochy	18,60%
Rozterk	20,43%
Skotnica	20,10%
Sołtysy	24,54%
Strojec	23,23%
Szyszków	24,44%
Tokary	22,92%
Wierzbie	22,86%
Wygiełdów	28,70%
Jednostka 1	25,54%
Jednostka 2	33,27%
Jednostka 3	32,26%
Jednostka 4	29,77%

Źródło: Opracowanie własne

Analiza powyższych wskaźników wyodrębniła problem starzenia się lokalnego społeczeństwa oraz problem zapewnienia w najbliższej przyszłości aktywnych na rynku pracy zasobów ludzkich. Utrzymujące się ogólnopolskie trendy związane ze spadkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym, niekorzystnie wpłyną na obecną i przyszłą sytuację demograficzną gminy Praszka. Bez podjęcia odpowiednich działań profilaktycznych, zmiany zachodzące w strukturze wiekowej mieszkańców mogą pociągać za sobą problemy dotyczące sukcesywnego i silnego wzrostu liczebności osób starszych. Te z kolei mogą skutkować nasileniem się problemów społecznych, dotyczących osoby starsze oraz wzrost wydatków

budżetowych w zakresie opieki społecznej. Wysoki udział osób starszych w populacji może wymagać zwiększenia dostępności usług opieki zdrowotnej, programów rehabilitacyjnych oraz innych usług socjalnych skierowanych do tej grupy wiekowej. Ważne jest również promowanie aktywności społecznej i uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym poprzez organizowanie różnorodnych wydarzeń kulturalnych, spotkań, kursów, czy warsztatów, które integrują osoby starsze z lokalną społecznością.

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

Bezrobocie jest miarą bieżącej siły roboczej, która nie jest zatrudniona, ale jest gotowa do pracy, poszukuje jej i jest zdolna do jej pracy. W ramach bezrobocia analizie poddano udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) i od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni), udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze.

Największym udziałem bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Wygiełdów, tj. 5,71%, natomiast najmniejszym jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kozieł, Kuźniczka, Marki oraz Tokary.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Kik, Lachowskie, Sołtysy, Szyszków, Wygiełdów, Jednostka 2, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 7. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze
Obszar miasta i gminy Praszka	2,76%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	2,18%
Kik	3,45%
Kowale	2,67%
Kozieł	0,00%
Kuźniczka	0,00%
Lachowskie	5,13%
Marki	0,00%
Prosna	1,64%
Przedmość	1,68%

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze
Rosochy	1,96%
Rozterk	2,55%
Skotnica	2,46%
Sołtysy	5,43%
Strojec	2,41%
Szyszków	3,27%
Tokary	0,00%
Wierzbie	1,20%
Wygiełdów	5,71%
Jednostka 1	2,48%
Jednostka 2	3,07%
Jednostka 3	3,16%
Jednostka 4	3,97%

Źródło: Opracowanie własne

Najwyższy udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych znajdował się w jednostkach: Przedmość i Szyszków – 80,00%, natomiast najniższy – wynoszący 0,00% – w jednostkach: Aleksandrów, Brzeziny, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Marki, Proсна oraz Tokary.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Gana, Kowale, Lachowskie, Przedmość, Rosochy, Skotnica, Szyszków, Wierzbie, Wygiełdów, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze
Obszar miasta i gminy Praszka	48,73%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	57,14%
Kik	0,00%
Kowale	53,33%
Kozieł	0,00%
Kuźniczka	0,00%
Lachowskie	50,00%
Marki	0,00%

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze
Prosna	0,00%
Przedmość	80,00%
Rosochy	66,67%
Rozterk	25,00%
Skotnica	66,67%
Sołtysy	40,00%
Strojec	42,86%
Szyszków	80,00%
Tokary	0,00%
Wierzbie	75,00%
Wygiełdów	75,00%
Jednostka 1	28,57%
Jednostka 2	38,46%
Jednostka 3	50,00%
Jednostka 4	60,00%

Źródło: Opracowanie własne

Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat (kobiety) i od 19 do 64 lat (mężczyźni) jest istotnym wskaźnikiem bieżącej siły roboczej, która nie ma pracy, ale jest gotowa do podjęcia zatrudnienia. Wysoki udział bezrobotnych może sygnalizować niską dynamikę rynku pracy, brak dostatecznych możliwości zatrudnienia lub niedopasowanie umiejętności pracowników do wymagań rynku pracy. Długotrwałe bezrobocie może prowadzić do marginalizacji i wykluczenia społecznego osób dotkniętych tym problemem, wpływając negatywnie na ich samopoczucie, zdrowie psychiczne i perspektywy zawodowe. Długotrwałe bezrobocie może być spowodowane różnymi czynnikami, takimi jak brak odpowiednich umiejętności lub kwalifikacji, niskie wykształcenie, zmiany strukturalne na rynku pracy, brak mobilności zawodowej, czy też ograniczona dostępność miejsc pracy w danym sektorze, czy regionie. Długotrwałe bezrobocie może prowadzić do utraty motywacji do poszukiwania pracy, pogorszenia umiejętności zawodowych, obniżenia samooceny i wzrostu ryzyka ubóstwa. Osoby długotrwałe bezrobotne mogą również napotykać trudności w ponownym włączeniu się na rynek pracy, co może prowadzić do zwiększenia wykluczenia społecznego i trwałego obniżenia jakości życia. W celu przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu istotne jest opracowanie kompleksowych programów aktywizacji zawodowej, szkoleń, kursów i staży dla osób bezrobotnych. Ważne jest także wspieranie przedsiębiorczości, tworzenie nowych miejsc pracy, modernizacja infrastruktury, oraz promowanie elastycznych form zatrudnienia. Programy integracji społecznej oraz wsparcie psychologiczne mogą być również istotne dla osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem.

Niepełnosprawność

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2022 poz. 2240), osoba ze szczególnymi potrzebami to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

W związku z powyższym osobami ze szczególnymi potrzebami są osoby narażone na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność.

Największym udziałem osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Marki tj. 6,25%, najmniejszym natomiast – wynoszącym 0,00% – jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kik, Kuźniczka, Prosna, Szyszków oraz Tokary.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Kowale, Kozieł, Lachowskie, Marki, Rozterk, Skotnica, Sołtysy, Wygielków, Jednostka 2, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 9. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Nazwa jednostki osadniczej	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
Obszar miasta i gminy Praszka	0,53%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	0,19%
Kik	0,00%
Kowale	0,58%
Kozieł	3,70%
Kuźniczka	0,00%
Lachowskie	0,77%
Marki	6,25%
Prosna	0,00%
Przedmość	0,15%
Rosochy	0,41%
Rozterk	0,72%
Skotnica	1,03%
Sołtysy	0,61%

Nazwa jednostki osadniczej	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
Strojec	0,51%
Szyszków	0,00%
Tokary	0,00%
Wierbie	0,36%
Wygiełdów	0,87%
Jednostka 1	0,20%
Jednostka 2	0,58%
Jednostka 3	0,58%
Jednostka 4	1,02%

Źródło: Opracowanie własne

Problem związany z niepełnosprawnością dotyczy szeregu wyzwań społecznych, ekonomicznych i emocjonalnych, z którymi borykają się osoby z niepełnosprawnością oraz ich rodziny. Osoby z niepełnosprawnością często napotykają na trudności związane z dostępnością do budynków, środków transportu, miejsc pracy oraz usług publicznych. Barrierami mogą być np. brak podjazdów w budynkach, brak udogodnień w miejscach publicznych. Osoby z niepełnosprawnością mogą być narażone na wykluczenie społeczne ze względu na brak dostępu do edukacji, pracy, rekreacji i życia społecznego. Barrierami mogą być również stereotypy i uprzedzenia społeczne wobec osób z niepełnosprawnością. Mają również trudności w znalezieniu pracy ze względu na dyskryminację na rynku pracy oraz brak dostosowania miejsc pracy do ich potrzeb. Mogą także mieć ograniczone możliwości zawodowego rozwoju i awansu. Osoby z niepełnosprawnością oraz ich rodziny mogą potrzebować wsparcia społecznego i emocjonalnego w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami związanymi z niepełnosprawnością. Mogą mieć trudności w akceptacji siebie oraz w radzeniu sobie z negatywnymi reakcjami otoczenia. Rozwiązanie problemu związanego z niepełnosprawnością wymaga podejścia kompleksowego, uwzględniającego zarówno dostosowanie infrastruktury i usług do potrzeb osób niepełnosprawnych, jak i zmianę społecznych postaw i uprzedzeń. Ważne jest również zapewnienie odpowiedniego wsparcia społecznego, dostępu do opieki zdrowotnej oraz promowanie aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Ubóstwo

Brak pracy, bierność zawodowa wpływa na wzrost liczebności beneficjentów pomocy społecznej. Największym udziałem osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Kuźniczka, tj. 2,08%, najmniejszym natomiast jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kik, Kozieł, Marki, Proсна, Skotnica, Szyszków oraz Tokary, tj. 0,00%.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą jednostki: Kuźniczka, Lachowskie, Sołtysy, Strojec, Wygielków oraz Jednostka 4. Sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 10. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem

Nazwa jednostki osadniczej	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem
Obszar miasta i gminy Praszka	0,44%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	0,19%
Kik	0,00%
Kowale	0,39%
Kozieł	0,00%
Kuźniczka	2,08%
Lachowskie	1,54%
Marki	0,00%
Prosna	0,00%
Przedmość	0,15%
Rosochy	0,41%
Rozterk	0,36%
Skotnica	0,00%
Sołtysy	0,61%
Strojec	0,51%
Szyszków	0,00%
Tokary	0,00%
Wierbie	0,18%
Wygielków	1,74%
Jednostka 1	0,20%
Jednostka 2	0,33%
Jednostka 3	0,26%
Jednostka 4	1,45%

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo często wiąże się z brakiem dostępu do podstawowych potrzeb, takich jak żywność, czysta woda, mieszkanie, ubrania oraz opieka zdrowotna. Brak podstawowych dóbr może prowadzić do niedożywienia, czy też chorób. Osoby żyjące w ubóstwie często nie mają dostępu do odpowiedniej edukacji z powodu braku środków finansowych na opłacenie podręczników, czy opłat związanych z nauką. Ograniczony dostęp do edukacji może ograniczać szanse na przyszłe zatrudnienie i polepszenie sytuacji finansowej. Ubóstwo często wiąże się z bezrobociem lub pracą na niskim poziomie wynagrodzenia. Ubóstwo często

proceedzi do wykluczenia społecznego i marginalizacji. Osoby żyjące w biedzie mogą być dyskryminowane i pozbawiane równych szans na uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym czy politycznym. Ubóstwo często przenosi się z pokolenia na pokolenie, tworząc tzw. cykl ubóstwa. Dzieci ubogich rodzin często mają ograniczone możliwości rozwoju i edukacji, co utrudnia im wyjście z ubóstwa w dorosłym życiu. Ubóstwo może prowadzić do naruszeń praw człowieka, takich jak prawo do godności, zdrowia, mieszkania, czy edukacji. Zapewnienie godziwych warunków życia dla wszystkich ludzi jest fundamentalnym aspektem praw człowieka. Rozwiązanie problemu ubóstwa wymaga kompleksowego podejścia, które uwzględnia zarówno krótkoterminowe interwencje mające na celu zapewnienie podstawowych potrzeb, jak i długoterminowe strategie mające na celu likwidację strukturalnych przyczyn ubóstwa, takich jak nierówności społeczne, dyskryminacja czy brak dostępu do edukacji i zatrudnienia.

Niski poziom kapitału społecznego

Analizując poziom kapitału ludzkiego, wzięto pod uwagę udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, bądź niższym.

Największym udziałem bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Kik, tj. 100,00%, najmniejszym natomiast jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kozieł, Kuźniczka, Marki, Prosna, Tokary oraz Jednostka 1, tj. 0,00%.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Gana, Kik, Lachowskie, Rosochy, Rozterk, Skotnica, Sołtysy, Strojec, Wierzbie, Wygiełdów, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 11. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych
Obszar miasta i gminy Praszka	21,83%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	28,57%
Kik	100,00%
Kowale	6,67%
Kozieł	0,00%
Kuźniczka	0,00%
Lachowskie	25,00%

Nazwa jednostki osadniczej	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych
Marki	0,00%
Prosna	0,00%
Przedmość	20,00%
Rosochy	66,67%
Rozterk	25,00%
Skotnica	33,33%
Sołtysy	40,00%
Strojec	35,71%
Szyszków	20,00%
Tokary	0,00%
Wierzbie	25,00%
Wygielców	25,00%
Jednostka 1	0,00%
Jednostka 2	17,31%
Jednostka 3	23,08%
Jednostka 4	26,67%

Źródło: Opracowanie własne

Problem niskiego poziomu kapitału społecznego ma istotne konsekwencje dla społeczeństwa i gospodarki, wpływając na efektywność instytucji publicznych, rozwój społeczności oraz potencjał ekonomiczny. Osoby bezrobotne z niższym wykształceniem mają zazwyczaj ograniczone możliwości znalezienia pracy, co prowadzi do trudności finansowych oraz obniżenia ich statusu społecznego. Niski poziom kapitału społecznego może przyczyniać się do utrwalania tego problemu poprzez brak wsparcia społecznego i sieci kontaktów zawodowych. Prowadzi on również do wykluczenia społecznego tych osób, które nie mają dostępu do wsparcia ze strony społeczności lokalnej ani do pozytywnych relacji interpersonalnych. Brak zaufania społecznego i ograniczona integracja społeczna mogą utrudniać osobom bezrobotnym z niższym wykształceniem znalezienie drogi wyjścia z sytuacji bezrobocia. Rozwiązanie problemu niskiego poziomu kapitału społecznego wśród osób bezrobotnych z niższym wykształceniem wymaga podejścia wielowymiarowego, uwzględniającego zarówno wsparcie finansowe i szkoleniowe, jak i budowanie sieci wsparcia społecznego oraz promowanie integracji społecznej. Wsparcie ze strony instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz lokalnych społeczności może odegrać kluczową rolę w zwiększaniu kapitału społecznego i poprawie sytuacji osób bezrobotnych z niższym wykształceniem.

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W ramach bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin przeanalizowano udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze. Niebieska Karta to procedura podejmowana i prowadzona przez zespół osób będących przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy w rodzinie. Zakończenie procedury Niebieskiej Karty następuje w momencie ustania przemocy w rodzinie wraz ze zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy oraz w przypadku, gdy grupa robocza rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań pomocowych.

Najwyższy wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców spośród wszystkich jednostek osiągnęła jednostka Prosna tj. 0,91, najmniejszy natomiast – wynoszący 0,00 – jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Gana, Kik, Kowale, Kozieł, Kuźniczka, Marki, Przedmość, Rosochy, Rozterk, Sołtysy, Szyszków, Tokary, Wierzbie, Wygiedów oraz Jednostka 1.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Lachowskie, Prosna, Skotnica, Strojec, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 12. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców

Nazwa jednostki osadniczej	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców
Obszar miasta i gminy Praszka	0,13
Aleksandrów	0,00
Brzeziny	0,00
Gana	0,00
Kik	0,00
Kowale	0,00
Kozieł	0,00
Kuźniczka	0,00
Lachowskie	0,77
Marki	0,00
Prosna	0,91
Przedmość	0,00
Rosochy	0,00
Rozterk	0,00
Skotnica	0,52
Sołtysy	0,00
Strojec	0,30
Szyszków	0,00

Nazwa jednostki osadniczej	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców
Tokary	0,00
Wierzbie	0,00
Wygiełdów	0,00
Jednostka 1	0,00
Jednostka 2	0,09
Jednostka 3	0,32
Jednostka 4	0,22

Źródło: Opracowanie własne

Niebieskie Karty są stosowane w przypadku uzasadnionego podejrzenia istnienia przemocy w rodzinie, co może mieć poważne konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego ofiar. Zastosowanie procedury Niebieskiej Karty wskazuje na konieczność interwencji instytucji, takich jak policja, pomoc społeczna, oświata i służba zdrowia, w celu zakończenia sytuacji przemocy oraz zapewnienia wsparcia ofiarom i ich rodzinom. Istotne jest podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie oraz dostępności procedury Niebieskiej Karty jako narzędzia interwencji i wsparcia dla ofiar. Rozwiązanie problemu bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin wymaga kompleksowego podejścia, które obejmuje interwencję instytucji, wsparcie ofiar i ich rodzin, edukację społeczną oraz promowanie równości i poszanowania praw człowieka we wszystkich sferach życia. Ważne jest również kontynuowanie monitorowania sytuacji i analizy skuteczności działań podejmowanych w ramach procedury Niebieskiej Karty w celu ciągłego doskonalenia systemu wsparcia ofiar przemocy w rodzinie.

Przestępczość

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Praszka odpowiada Komisariat Policji w Praszce. Najwyższym wskaźnikiem przestępstw popełnionych na danym obszarze na 100 mieszkańców spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Lachowskie tj. 1,54, najmniejszym natomiast – wynoszącym 0,00 – jednostki: Aleksandrów, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Marki, Prosna, Rosochy, Rozterk, Szyszków, Tokary, Wierzbie oraz Wygiełdów.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Brzeziny, Gana, Lachowskie, Przedmość, Skotnica, Sołtysy, Strojec, Jednostka 1 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 13. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców

Nazwa jednostki osadniczej	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców
Obszar miasta i gminy Praszka	0,33
Aleksandrów	0,00
Brzeziny	0,66
Gana	0,38
Kik	0,00
Kowale	0,29
Kozieł	0,00
Kuźniczka	0,00
Lachowskie	1,54
Marki	0,00
Prosna	0,00
Przedmość	0,62
Rosochy	0,00
Rozterk	0,00
Skotnica	0,52
Sołtysy	1,23
Strojec	0,41
Szyszków	0,00
Tokary	0,00
Wierzbie	0,00
Wygielców	0,00
Jednostka 1	0,50
Jednostka 2	0,27
Jednostka 3	0,26
Jednostka 4	0,36

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość zagraża bezpieczeństwu publicznemu, prowadząc do poczucia zagrożenia i lęku w społeczności. Zwiększone ryzyko przestępczości może prowadzić do ograniczenia swobody poruszania się oraz obniżenia jakości życia mieszkańców. Rozwiązanie problemu przestępczości wymaga kompleksowego podejścia, które obejmuje działania prewencyjne, ściganie sprawców przestępstw oraz wsparcie ofiar. Ważne jest również zwiększenie świadomości społecznej na temat przestępczości oraz promowanie poszanowania prawa i norm społecznych. Długofalowe rozwiązania muszą uwzględniać przyczyny przestępczości, takie jak bieda, dysfunkcje społeczne, nierówności ekonomiczne oraz brak dostępu do edukacji i możliwości zawodowych.

2.2 Sfera gospodarcza

Rozwój miejscowej gospodarki jest szczególnie istotny dla mieszkańców, głównie ze względu na szansę zmniejszenia stopy bezrobocia i wzrost poziomu jakości życia. Atrakcyjność gminy dla inwestorów związana jest również z dostępnością terenów pod inwestycje. Gmina posiada wyznaczone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tereny inwestycyjne.

W sferze gospodarczej wykorzystano 1 wskaźnik, który zakwalifikowany został do 1 obszaru problemowego.

Tabela 14. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery gospodarczej

Obszar	Nazwa wskaźnika
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

Największym wskaźnikiem liczby zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadających na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się Jednostka 3 tj. 3,00, najmniejszym natomiast – wynoszącym 0,00 jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Gana, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Rozterk, Skotnica, Sołtysy, Szyszków, Tokary, Wierzbie oraz Wygiełdów.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Aleksandrów, Brzeziny, Gana, Kik, Kowale, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Przedmość, Rosochy, Rozterk, Skotnica, Sołtysy, Strojec, Szyszków, Tokary, Wierzbie, Wygiełdów, Jednostka 1, Jednostka 2 oraz Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika poniżej średniej dla gminy.

Tabela 15. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych

Nazwa jednostki osadniczej	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych
Obszar miasta i gminy Praszka	1,25
Aleksandrów	0,00
Brzeziny	0,00
Gana	0,00
Kik	0,00
Kowale	1,00
Kozieł	0,00

Nazwa jednostki osadniczej	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych
Kuźniczka	0,00
Lachowskie	0,00
Marki	0,00
Prosna	2,00
Przedmość	0,33
Rosochoy	0,50
Rozterk	0,00
Skotnica	0,00
Sołtysy	0,00
Strojec	1,00
Szyszków	0,00
Tokary	0,00
Wierzbie	0,00
Wygiełdów	0,00
Jednostka 1	1,20
Jednostka 2	0,91
Jednostka 3	3,00
Jednostka 4	1,14

Źródło: Opracowanie własne

Niski wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w porównaniu do liczby wyrejestrowanych może świadczyć o problemach i aktywności gospodarczej. Może to wynikać z różnych czynników, takich jak brak dostępu do kapitału, wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, zawiłości biurokratyczne czy niekorzystne warunki rynkowe. Niski wskaźnik może wynikać z nierówności społecznych i ekonomicznych, które ograniczają dostęp określonych grup społecznych do zasobów niezbędnych do rozpoczęcia działalności gospodarczej. Osoby z mniejszymi możliwościami finansowymi, młodzi przedsiębiorcy czy osoby z mniejszościami mogą napotykać na trudności w założeniu i utrzymaniu własnej firmy. Dla wielu osób przedsiębiorczość wiąże się z wysokim ryzykiem finansowym i niepewnością związaną z prowadzeniem własnej działalności. Niski wskaźnik może odzwierciedlać obawy przedsiębiorców dotyczące niepewności rynkowej, zmian prawnych, konkurencji oraz trudności w pozyskiwaniu klientów i inwestorów. Niski wskaźnik może wynikać również z braku odpowiedniego wsparcia dla przedsiębiorców ze strony instytucji publicznych, sektora prywatnego czy organizacji pozarządowych. Brak dostępu do mentorów, doradców biznesowych, kapitału początkowego oraz programów szkoleniowych może ograniczać potencjał rozwoju przedsiębiorczości. Rozwiązanie problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości wymaga podejścia wielowymiarowego, które uwzględni różnorodne

czynniki wpływające na aktywność gospodarczą oraz stwarza warunki sprzyjające rozwojowi nowych firm i przedsiębiorstw. Wsparcie dla przedsiębiorców, promocja kultury przedsiębiorczości, zmniejszenie barier finansowych i biurokratycznych oraz tworzenie sprzyjającego klimatu biznesowego są kluczowe dla zwiększenia poziomu przedsiębiorczości i pobudzenia wzrostu gospodarczego.

2.3 Sfera środowiskowa

Jednym z elementów efektywnego zarządzania rozwojem jest zrównoważony rozwój gospodarki wraz z ochroną środowiska. Kwestia jakości stanu środowiska i jego estetyki jest ważna dla jakości i komfortu życia.

W sferze środowiskowej wykorzystano 1 wskaźniki, które zakwalifikowane zostały do 1 obszarów problemowych.

Tabela 16. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery środowiskowej

Obszar	Nazwa wskaźnika
Zła jakość powietrza	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

Problem złej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy Praszka przedstawiono za pomocą wskaźnika udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła.

Największym wskaźnikiem udziału źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła z wynikiem 100,00% wykazała się jednostka: Lachowskie, natomiast najmniejszym wskaźnikiem Jednostka 4, tj. 28,94%.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze, należą: Aleksandrów, Brzeziny, Gana, Kik, Kowale, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Prosna, Przedmość, Rosochy, Rozterk, Skotnica, Sołtysy, Strojec, Szyszków, Tokary, Wierzbie oraz Wygiełdów. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 17. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła

Nazwa jednostki osadniczej	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła
Obszar miasta i gminy Praszka	52,69%
Aleksandrów	73,08%
Brzeziny	69,35%

Nazwa jednostki osadniczej	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła
Gana	65,46%
Kik	70,83%
Kowale	62,79%
Koziół	67,74%
Kuźniczka	66,67%
Lachowskie	100,00%
Marki	63,64%
Prosna	53,33%
Przedmość	58,27%
Rosochy	66,94%
Rozterk	62,22%
Skotnica	67,01%
Sołtysy	69,72%
Strojec	67,22%
Szyszków	66,88%
Tokary	76,92%
Wierzbie	70,59%
Wygiełdów	66,30%
Jednostka 1	39,25%
Jednostka 2	37,20%
Jednostka 3	40,95%
Jednostka 4	28,94%

Źródło: Opracowanie własne

Spalanie węgla w celach grzewczych jest jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, takich jak dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), pyły zawieszone (PM₁₀, PM_{2,5}) oraz benzo(a)piren. Substancje te mogą mieć szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi oraz środowisko. Długotrwałe narażenie na zanieczyszczone powietrze może prowadzić do różnych problemów zdrowotnych, w tym do schorzeń układu oddechowego, takich jak astma, przewlekłe zapalenie oskrzeli, czy choroby płuc. Zanieczyszczenia powietrza mogą również zwiększać ryzyko wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych oraz nowotworów. Ponadto mogą mieć negatywne skutki dla ekosystemów, prowadząc do degradacji gleby, zanieczyszczenia wód oraz zmian klimatu. Niektóre substancje, takie jak benzo(a)piren, mogą być toksyczne dla organizmów żywych i przyczyniać się do zmniejszenia bioróżnorodności. Aby poprawić jakość powietrza, konieczne są działania prewencyjne mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, promowanie bardziej ekologicznych źródeł ciepła, takich jak ogrzewanie gazowe, elektryczne lub odnawialne źródła energii oraz poprawa efektywności energetycznej budynków. Konieczne są inwestycje w nowoczesne technologie ogrzewania,

promowanie świadomości ekologicznej w społeczeństwie oraz wprowadzenie skutecznych regulacji ograniczających emisje zanieczyszczeń.

2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej jest jednym z podstawowych elementów warunkujących rozwój mieszkalnictwa i przedsiębiorczości na każdym terenie oraz gwarantuje wysoką jakość życia jego mieszkańcom. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej powinna następować stopniowo, a w pierwszej kolejności objąć obszary o większych skupiskach mieszkańców, gdzie jest to uzasadnione i opłacalne ekonomicznie.

Z kolei infrastruktura społeczna jest niezwykle istotnym elementem wpływającym na poprawę standardu jakości życia. Jest miejscem spotkań lokalnej społeczności oraz ich integracji i aktywizacji.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano 2 wskaźniki, które zakwalifikowane zostały do 1 obszaru problemowego.

Tabela 18. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Obszar	Nazwa wskaźnika
Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W ramach sfery przestrzenno-funkcjonalnej pod uwagę wzięto stan wyposażenia budynków mieszkalnych gminy Praszka w sieć wodociągową i kanalizacyjną, a także w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej jest jednym z podstawowych elementów warunkujących rozwój mieszkalnictwa i przedsiębiorczości na każdym terenie oraz gwarantuje wysoką jakość życia jego mieszkańcom. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej powinna następować stopniowo, a w pierwszej kolejności objąć obszary o większych skupiskach mieszkańców, gdzie jest to uzasadnione i opłacalne ekonomicznie.

Najwyższym udziałem budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się jednostka Proсна, tj. 100%, najmniejszym natomiast – wynoszącym 35,00% – Tokary.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze należą: Brzeziny, Gana, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Rosochy, Skotnica, Sołtysy,

Szyszków, Tokary oraz Wierzbie. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika poniżej średniej dla gminy.

Tabela 19. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru

Nazwa jednostki osadniczej	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru
Obszar miasta i gminy Praszka	89,74%
Aleksandrów	91,43%
Brzeziny	82,00%
Gana	88,75%
Kik	84,21%
Kowale	92,26%
Kozieł	85,00%
Kuźniczka	70,00%
Lachowskie	66,00%
Marki	62,50%
Prosna	100,00%
Przedmość	91,89%
Rosochy	77,78%
Rozterk	89,89%
Skotnica	83,82%
Sołtysy	79,17%
Strojec	93,97%
Szyszków	87,13%
Tokary	35,00%
Wierzbie	84,07%
Wygiełdów	93,10%
Jednostka 1	90,76%
Jednostka 2	96,28%
Jednostka 3	98,18%
Jednostka 4	96,86%

Źródło: Opracowanie własne

Najwyższym udziałem budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru spośród wszystkich jednostek charakteryzowała się Jednostka 3 tj. 96,36%, najmniejszym natomiast – wynoszącym 0,00% – jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Prosna, Przedmość, Rosochy, Skotnica, Sołtysy, Tokary oraz Wierzbie.

Do jednostek osadniczych, które charakteryzują się sytuacją kryzysową w tej sferze należą: Aleksandrów, Brzeziny, Gana, Kik, Kozieł, Kuźniczka, Lachowskie, Marki, Prosna, Przedmość, Rosochy, Skotnica, Sołtysy, Tokary oraz Wierzbie. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika poniżej średniej dla gminy.

Tabela 20. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru

Nazwa jednostki osadniczej	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru
Obszar miasta i gminy Praszka	50,42%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	46,88%
Kik	0,00%
Kowale	76,22%
Kozieł	0,00%
Kuźniczka	0,00%
Lachowskie	0,00%
Marki	0,00%
Prosna	0,00%
Przedmość	0,00%
Rosochy	0,00%
Rozterk	59,55%
Skotnica	0,00%
Sołtysy	0,00%
Strojec	84,40%
Szyszków	76,24%
Tokary	0,00%
Wierzbie	0,00%
Wygielców	86,21%
Jednostka 1	76,71%
Jednostka 2	79,34%
Jednostka 3	96,36%
Jednostka 4	75,39%

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej wpływa na jakość życia mieszkańców. Niewystarczający stan infrastruktury sanitarno-kanalizacyjnej może prowadzić do zanieczyszczenia środowiska naturalnego poprzez odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do rzek, jezior i mórz. To może prowadzić do degradacji ekosystemów wodnych oraz

pogorszenia jakości wód gruntowych. Rozwiązanie problemu związanego z infrastrukturą sanitarno-kanalizacyjną wymaga podjęcia działań na poziomie lokalnym. Niezbędne są inwestycje w budowę i modernizację sieci kanalizacyjnych i wodociągowych.

2.5 Sfera techniczna

Sfera techniczna gminy obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z infrastrukturą i usługami technicznymi, m.in. są to drogi oraz budynki.

W sferze technicznej wykorzystano 2 wskaźniki, które zakwalifikowane zostały do 2 obszarów problemowych.

Tabela 21. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery technicznej

Obszar	Nazwa wskaźnika
Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Z analizy dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową wyłączono jednostki, na terenie których nie funkcjonują budynki publiczne.

Najwyższym udziałem budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową spośród wszystkich jednostek – wynoszącym 100,00% – charakteryzowała się jednostka Gana, a najniższym jednostki: Aleksandrów, Brzeziny, Kowale, Lachowskie, Przedmość, Rosochy, Rozterk, Skotnica, Strojec, Szyszków, Wierzbie, Wygiełdów, Jednostka 1, Jednostka 3 oraz Jednostka 4 – wynoszącym 0,00% (są to jednostki osadnicze charakteryzujące się sytuacją kryzysową w tej sferze). W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika poniżej średniej dla gminy.

Tabela 22. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami

Nazwa jednostki osadniczej	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami
Obszar miasta i gminy Praszka	2,56%
Aleksandrów	0,00%
Brzeziny	0,00%
Gana	100,00%
Kik	-
Kowale	0,00%
Kozieł	-
Kuźniczka	-
Lachowskie	0,00%
Marki	-
Prosna	-
Przedmość	0,00%
Rosochy	0,00%
Rozterk	0,00%
Skotnica	0,00%
Sołtysy	-
Strojec	0,00%
Szyszków	0,00%
Tokary	-
Wierzbie	0,00%
Wygiełdów	0,00%
Jednostka 1	0,00%
Jednostka 2	16,67%
Jednostka 3	0,00%
Jednostka 4	0,00%

Źródło: Opracowanie własne

Problem braku dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową jest istotnym zagadnieniem społecznym, które wpływa na jakość życia oraz uczestnictwo tych osób w życiu społecznym. Niedostosowane budynki uniemożliwiają osobom z niepełnosprawnością ruchową swobodne poruszanie się i korzystanie z różnych usług oraz udogodnień dostępnych dla społeczności. Bariery mogą być schody, brak windy lub platformy dla osób na wózkach, wąskie drzwi czy nieprzystosowane toalety. Brak dostosowania budynków ogranicza nie tylko fizyczną mobilność, ale także samodzielność osób z niepełnosprawnością ruchową. Konieczność pomocy innych osób w pokonywaniu barier architektonicznych może prowadzić do poczucia zależności i utrudniać pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Niedostosowane

budynki przyczyniają się do wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnością ruchową, ponieważ uniemożliwiają im pełne korzystanie z usług publicznych, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, czy dostęp do miejsc pracy. To prowadzi do izolacji społecznej oraz ograniczenia szans na rozwój osobisty i zawodowy. Rozwiązanie problemu wymaga inwestycji w dostosowane istniejącej infrastruktury.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

Degradację stanu technicznego obiektów budowlanych oceniono na podstawie wskaźnika udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym. Z analizy degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych wyłączono jednostki, które nie znajdują się w mieszkaniowym zasobie gminy.

Najwyższym udziałem budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym spośród wszystkich jednostek – wynoszącym 7,14% – charakteryzuje się Jednostka 4, a najniższym udziałem jednostki: Gana, Jednostka 1 oraz Jednostka 2 z wynikiem 0,00%.

Jednostki osadnicze charakteryzujące się sytuacją kryzysową w tej sferze to: Jednostka 4. W tym przypadku sytuacja kryzysowa odznacza się wartością wskaźnika powyżej średniej dla gminy.

Tabela 23. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym

Nazwa jednostki osadniczej	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym
Obszar miasta i gminy Praszka	5,88%
Aleksandrów	-
Brzeziny	-
Gana	0,00%
Kik	-
Kowale	-
Kozieł	-
Kuźniczka	-
Lachowskie	-
Marki	-
Prosna	-
Przedmość	-
Rosochy	-
Rozterk	-
Skotnica	-

Nazwa jednostki osadniczej	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym
Sołtysy	-
Strojec	-
Szyszków	-
Tokary	-
Wierzbie	-
Wygiełdów	-
Jednostka 1	0,00%
Jednostka 2	0,00%
Jednostka 3	-
Jednostka 4	7,14%

Źródło: Opracowanie własne

Problem degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, szczególnie mieszkalnych, jest istotnym wyzwaniem społecznym, które ma złożone skutki dla jakości życia mieszkańców. Budynki mieszkalne w złym stanie technicznym mogą stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców. Awaria instalacji elektrycznych, problemy z instalacją wodno-kanalizacyjną czy uszkodzone fundamenty mogą prowadzić do niebezpiecznych sytuacji oraz pogorszenia warunków życia mieszkańców. Degradacja stanu technicznego budynków mieszkalnych często wiąże się z zaniedbaniem infrastruktury, w tym brakiem regularnych prac konserwacyjnych i remontowych. To może prowadzić do stopniowego pogarszania się stanu technicznego budynków oraz wzrostu kosztów napraw i modernizacji w przyszłości. Degradacja może prowadzić również do pogorszenia warunków życia mieszkańców oraz obniżenia wartości nieruchomości w okolicy. To może skutkować migracją mieszkańców, obniżeniem atrakcyjności inwestycyjnej oraz wzrostem kosztów utrzymania infrastruktury. Planowanie strategiczne, systematyczna inspekcja i nadzór nad infrastrukturą oraz odpowiednie alokowanie środków finansowych są kluczowe dla zapobiegania degradacji stanu technicznego budynków oraz zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców.

2.6 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

W poniższej tabeli przedstawiono łączny wykaz jednostek osadniczych wraz ze wskaźnikami. Zgodnie z przytoczoną wcześniej metodologią do obszaru zdegradowanego zaliczono jednostki osadnicze spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego, wynosi co najmniej 17,
- suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego, wynosi co najmniej 1.

Jednostki osadnicze, w których zdiagnozowano stan kryzysowy, czyli wartość wyliczonego wskaźnika była gorsza niż średnia dla Gminy Praszka, oznaczono kolorem czerwonym. Kolorem zielonym oznaczono natomiast jednostki, dla których wyliczona wartość wskaźnika kształtowała się korzystnie na tle średniej dla miasta i gminy.

Tabela 24. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego

Sfera	Społeczna					
Obszar	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności		Bezrobocie	Długotrwałe bezrobocie	Niepełnosprawność	Ubóstwo
Wskaźnik	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem
Waga wskaźnika	1	7	1	5	1	1
Aleksandrów	13,56%	28,81%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Brzeziny	17,16%	26,40%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gana	17,64%	22,14%	2,18%	57,14%	0,19%	0,19%
Kik	21,15%	23,08%	3,45%	0,00%	0,00%	0,00%
Kowale	22,09%	23,55%	2,67%	53,33%	0,58%	0,39%
Kozieł	14,81%	40,74%	0,00%	0,00%	3,70%	0,00%
Kuźniczka	18,75%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,08%
Lachowskie	8,46%	31,54%	5,13%	50,00%	0,77%	1,54%
Marki	12,50%	18,75%	0,00%	0,00%	6,25%	0,00%
Prosna	26,36%	18,18%	1,64%	0,00%	0,00%	0,00%
Przedmość	18,95%	35,13%	1,68%	80,00%	0,15%	0,15%
Rosochy	18,18%	18,60%	1,96%	66,67%	0,41%	0,41%
Rozterk	23,30%	20,43%	2,55%	25,00%	0,72%	0,36%
Skotnica	17,01%	20,10%	2,46%	66,67%	1,03%	0,00%
Sołtysy	19,02%	24,54%	5,43%	40,00%	0,61%	0,61%
Strojec	17,95%	23,23%	2,41%	42,86%	0,51%	0,51%
Szyszków	18,89%	24,44%	3,27%	80,00%	0,00%	0,00%
Tokary	16,67%	22,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Wierzbie	17,50%	22,86%	1,20%	75,00%	0,36%	0,18%
Wygiedów	10,43%	28,70%	5,71%	75,00%	0,87%	1,74%
Jednostka 1	18,61%	25,54%	2,48%	28,57%	0,20%	0,20%
Jednostka 2	15,30%	33,27%	3,07%	38,46%	0,58%	0,33%

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka

Sfera	Społeczna					
Obszar	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności		Bezrobocie	Długotrwałe bezrobocie	Niepelnosprawność	Ubóstwo
Wskaźnik	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem
Waga wskaźnika	1	7	1	5	1	1
Jednostka 3	14,78%	32,26%	3,16%	50,00%	0,58%	0,26%
Jednostka 4	15,32%	29,77%	3,97%	60,00%	1,02%	1,45%

Sfera	Społeczna		
Obszar	Niski poziom kapitału społecznego	Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Zagrożenie przestępczością
Wskaźnik	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców
Waga wskaźnika	1	4	7
Aleksandrów	0,00%	0,00	0,00
Brzeziny	0,00%	0,00	0,66
Gana	28,57%	0,00	0,38
Kik	100,00%	0,00	0,00
Kowale	6,67%	0,00	0,29
Koziel	0,00%	0,00	0,00
Kuźniczka	0,00%	0,00	0,00
Lachowskie	25,00%	0,77	1,54
Marki	0,00%	0,00	0,00
Prosna	0,00%	0,91	0,00
Przedmość	20,00%	0,00	0,62
Rosochy	66,67%	0,00	0,00
Rozterk	25,00%	0,00	0,00
Skotnica	33,33%	0,52	0,52

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka

Sfera	Społeczna		
Obszar	Niski poziom kapitału społecznego	Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Zagrożenie przestępczością
Wskaźnik	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców
Waga wskaźnika	1	4	7
Sołtysy	40,00%	0,00	1,23
Strojec	35,71%	0,30	0,41
Szyszków	20,00%	0,00	0,00
Tokary	0,00%	0,00	0,00
Wierzbie	25,00%	0,00	0,00
Wygieldów	25,00%	0,00	0,00
Jednostka 1	0,00%	0,00	0,50
Jednostka 2	17,31%	0,09	0,27
Jednostka 3	23,08%	0,32	0,26
Jednostka 4	26,67%	0,22	0,36

Sfera	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna		Techniczna	
Obszar	Niski stopień przedsiębiorczości	Zła jakość powietrza	Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna		Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych
Wskaźnik	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym
Waga wskaźnika	1	1	1	1	1	1
Aleksandrów	0,00	73,08%	91,43%	0,00%	0,00%	-
Brzeziny	0,00	69,35%	82,00%	0,00%	0,00%	-
Gana	0,00	65,46%	88,75%	46,88%	100,00%	0,00%
Kik	0,00	70,83%	84,21%	0,00%	-	-
Kowale	1,00	62,79%	92,26%	76,22%	0,00%	-

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka

Sfera	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna		Techniczna	
Obszar	Niski stopień przedsiębiorczości	Zła jakość powietrza	Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna		Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych
Wskaźnik	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym
Waga wskaźnika	1	1	1	1	1	1
Koziel	0,00	67,74%	85,00%	0,00%	-	-
Kuźniczka	0,00	66,67%	70,00%	0,00%	-	-
Lachowskie	0,00	100,00%	66,00%	0,00%	0,00%	-
Marki	0,00	63,64%	62,50%	0,00%	-	-
Prosna	2,00	53,33%	100,00%	0,00%	-	-
Przedmość	0,33	58,27%	91,89%	0,00%	0,00%	-
Rosochy	0,50	66,94%	77,78%	0,00%	0,00%	-
Rozterk	0,00	62,22%	89,89%	59,55%	0,00%	-
Skotnica	0,00	67,01%	83,82%	0,00%	0,00%	-
Sołtysy	0,00	69,72%	79,17%	0,00%	-	-
Strojec	1,00	67,22%	93,97%	84,40%	0,00%	-
Szyszków	0,00	66,88%	87,13%	76,24%	0,00%	-
Tokary	0,00	76,92%	35,00%	0,00%	-	-
Wierzbie	0,00	70,59%	84,07%	0,00%	0,00%	-
Wygieldów	0,00	66,30%	93,10%	86,21%	0,00%	-
Jednostka 1	1,20	39,25%	90,76%	76,71%	0,00%	0,00%
Jednostka 2	0,91	37,20%	96,28%	79,34%	16,67%	0,00%
Jednostka 3	3,00	40,95%	98,18%	96,36%	0,00%	-
Jednostka 4	1,14	28,94%	96,86%	75,39%	0,00%	7,14%

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Praszka

Wskaźnik	Suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Czy jednostka osadnicza została zakwalifikowana jako obszar zdegradowany?
Aleksandrów	8	4	NIE
Brzeziny	7	5	NIE
Gana	13	4	NIE
Kik	2	4	NIE
Kowale	6	3	NIE
Kozieł	9	4	NIE
Kuźniczka	1	4	NIE
Lachowskie	28	5	TAK
Marki	2	4	NIE
Prosna	4	2	NIE
Przedmość	19	4	TAK
Rosochy	6	5	NIE
Rozterk	2	3	NIE
Skotnica	19	5	TAK
Sołtysy	11	4	NIE
Strojec	13	3	NIE
Szyszków	6	4	NIE
Tokary	1	4	NIE
Wierzbie	6	5	NIE
Wygiełdów	17	3	TAK
Jednostka 1	7	2	NIE
Jednostka 2	10	1	NIE
Jednostka 3	20	1	TAK
Jednostka 4	28	3	TAK

Źródło: Opracowanie własne

W każdej z jednostek osadniczych, w której zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk społecznych, współwystępują także negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych sfer, co pozwala na stwierdzenie w ich obszarze stanu kryzysowego. Na podstawie powyższej analizy obszarami zdegradowanymi w gminie Praszka są jednostki: Lachowskie, Przedmość, Skotnica, Wygielków, Jednostka 3 oraz Jednostka 4. W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię oraz liczbę ludności obszaru zdegradowanego na tle całej gminy Praszka.

Tabela 25. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Praszka

Obszar zdegradowany	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy [%]
Lachowskie	0,14	0,14%	130	1,00%
Przedmość	0,98	0,95%	649	4,97%
Skotnica	0,31	0,30%	194	1,49%
Wygielków	0,10	0,10%	115	0,88%
Jednostka 3	0,40	0,39%	1 556	11,92%
Jednostka 4	1,03	1,00%	1 377	10,55%
Razem	2,96	2,88%	4 021	30,81%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni gminy Praszka wynosi 2,88%, natomiast udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy wynosi 30,81%.

2.7 Potencjał i bariery obszaru zdegradowanego

W poniższej tabeli przedstawiono syntetyczne zestawienie kluczowych potencjałów i barier na terenie gminy Praszka w podziale na sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Potencjały i bariery w wielu kwestiach występują w kilku sferach ze względu na to, że jednocześnie wywierają wpływ na więcej niż jedną sferę.

Tabela 26. Kluczowe potencjały i bariery na terenie gminy Praszka

Sfera	Potencjał	Bariery
Społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Potencjał instytucji pomocy społecznej na rzecz realizacji programów aktywizujących i integrujących społeczności lokalne, Miejsca z potencjałem dla tworzenia oferty kulturalno-sportowo-rekreacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> Niechęć do zmiany, dostosowania się do norm społecznych i brak włączenia w życie społeczności części mieszkańców obszarów zdegradowanych, Bierność i apatia obecna w środowiskach dotkniętych bezrobociem, przestępczością i problemami społecznymi,

Sfera	Potencjał	Bariery
	<ul style="list-style-type: none"> Położenie na szlaku dróg krajowych i powiatowych, które zapewnią dogodnie połączenie z pobliskimi ośrodkami miejskimi, Dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, sprzyjający osiedlaniu się. 	<ul style="list-style-type: none"> Międzypokoleniowe przekazywanie negatywnych wzorców i zachowań w rodzinach z dysfunkcjami społecznymi, Przewaga postaw roszczeniowych nad chęcią korzystania z oferty aktywizującej w środowiskach dotkniętych różnymi formami wykluczenia, Ograniczone możliwości ekonomiczne mieszkańców w zakresie finansowania modernizacji infrastruktury technicznej budynków, w tym rozwiązania problemu niskiej emisji, Starzenie się społeczeństwa, Niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem, co tworzy problem zapewnienia w przyszłości aktywnych na rynku pracy zasobów ludzkich.
Gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> Dobrze rozwinięta sieć dróg, która zapewnia dogodnie połączenia z innymi ośrodkami miejskimi. 	<ul style="list-style-type: none"> Bierność i apatia obecna w środowiskach dotkniętych bezrobociem i problemami społecznymi, Przewaga postaw roszczeniowych nad chęcią korzystania z oferty aktywizującej w środowiskach dotkniętych różnymi formami wykluczenia, Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców głównie na obszarach wiejskich.
Środowiskowa	<ul style="list-style-type: none"> Atrakcyjne walory przyrodnicze, Walory krajobrazowe sprzyjające osiedlaniu się. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczone możliwości ekonomiczne mieszkańców w zakresie finansowania modernizacji infrastruktury technicznej budynków, w tym rozwiązania problemu niskiej emisji, Ryzyko przedostawania się nieczystości z bezodpływowych zbiorników – szamb do wód i gleby.
Przestrzenno-funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none"> Wystarczająco rozwinięta infrastruktura drogowa, Infrastruktura społeczna na podstawowym poziomie, Lokalizacja w większości jednostek osadniczych terenów publicznych (parki, skwery, place zabaw), Bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura wodociągowa, Częściowe skanalizowanie gminy Praszka. 	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan części dróg oraz niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę towarzyszącą, Duża gęstość zaludnienia oznaczająca wysoki stopień intensywności użytkowania danego obszaru. Braki w infrastrukturze społecznej przeznaczonej na działania aktywizujące lokalną społeczność, Braki w infrastrukturze społecznej, w której świadczone są usługi publiczne i kulturalne, Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna.
Techniczna	<ul style="list-style-type: none"> Budynki mieszkalne będące w zasobie gminy głównie w dobrym stanie technicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczone możliwości ekonomiczne mieszkańców w zakresie finansowania modernizacji infrastruktury technicznej budynków, w tym rozwiązania problemu niskiej emisji, Niewiele budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami

Sfera	Potencjał	Bariery
		umożliwiający korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami.

Źródło: Opracowanie własne

3. Obszar rewitalizacji

Teren wyznaczony jako obszar rewitalizacji powinien obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego. W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod uwagę wzięto najgorsze wartości sumy wag wskaźników występujących w danej jednostce osadniczej w sferze społecznej na tle obszaru zdegradowanego gminy Praszka. Z obszaru rewitalizacji wyłączono jednostkę Wygiełdów, ponieważ wartość sumy wag wskaźników w sferze społecznej wynosiła na tym obszarze 18, co było najniższą wartością.

Tabela 27. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Praszka

Nazwa jednostki osadniczej	Suma występowania najgorszej wartości wskaźnika	Suma występowania drugiej najgorszej wartości wskaźnika	Czy jednostka osadnicza została zakwalifikowana jako obszar rewitalizacji?
Lachowskie	28	5	TAK
Przedmość	19	4	TAK
Skotnica	19	5	TAK
Wygiełdów	17	3	NIE
Jednostka 3	20	1	TAK
Jednostka 4	28	3	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Do obszaru rewitalizacji włączone zostały jednostki: Lachowskie, Przedmość, Skotnica, Jednostka 3 oraz Jednostka 4.

Tabela 28. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Praszka

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Lachowskie	0,14	0,14%	130	1,00%
Przedmość	0,98	0,95%	649	4,97%
Skotnica	0,31	0,30%	194	1,49%
Jednostka 3	0,40	0,39%	1 556	11,92%
Jednostka 4	1,03	1,00%	1 377	10,55%

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Razem	2,86	2,78%	3 906	29,93%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru rewitalizowanego w powierzchni gminy Praszka wynosi 2,78%, natomiast udział liczby ludności obszaru rewitalizowanego w liczbie ludności gminy wynosi 29,93%.

Załączniki

Załącznik 1. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Przedmość.

Załącznik 2. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Jednostka 4.

Załącznik 3. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Jednostka 3.

Załącznik 4. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Wygielców.

Załącznik 5. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Lachowskie.

Załącznik 6. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Praszka. Skotnica.

Załącznik 7. Dane wykorzystane do obliczania wskaźników.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek osadniczych	6
Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie	7
Tabela 3. Powierzchnia jednostek osadniczych wraz z liczbą ludności.....	9
Tabela 4. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery społecznej	13
Tabela 5. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze.....	14
Tabela 6. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem	15
Tabela 7. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	16
Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych na danym obszarze	17
Tabela 9. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	19
Tabela 10. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem	21
Tabela 11. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	22
Tabela 12. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	24
Tabela 13. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców.....	26
Tabela 14. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery gospodarczej	27
Tabela 15. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów gospodarczych przypadająca na liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	27
Tabela 16. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery środowiskowej	29
Tabela 17. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	29
Tabela 18. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery przestrzenno-funkcjonalnej	31
Tabela 19. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	32
Tabela 20. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	33
Tabela 21. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie sfery technicznej	34
Tabela 22. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami.....	35
Tabela 23. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy w złym stanie technicznym	36
Tabela 24. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego	39
Tabela 25. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Praszka	44
Tabela 26. Kluczowe potencjały i bariery na terenie gminy Praszka	44
Tabela 27. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Praszka	46
Tabela 28. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Praszka	46
Rysunek 1. Podział miasta i gminy Praszka na jednostki osadnicze	5